

Atliekami ir kiti tyrimai:

HbeAg (hepatito B viruso e antigenas) – rodo aktyvų viruso dauginimąsi.

AntiHBcor (antikūnai prieš HBV šerdies antigeną) – rodo praeityje buvusią infekciją.

AntiHBs (antikūnai prieš paviršinį antigeną) – rodo susidariusį imunitetą hepatitui B. Tai reiškia, kad žmogus buvo užsikrėtęs šia infekcija ir visiškai pasveiko arba buvo paskiepytas.

Kaip gydomas lėtinis virusinis hepatitas B?

HBV infekcija gydoma priešvirusiniais vaistais – lamivudinu ir interferonu.

Gydant šiais vaistais, apie 40–50 proc. atvejų pasiekama neblogų gydymo rezultatų: virusas išnaikinamas arba jo koncentracija kraujyje sumažėja ir uždegimas kepenyse apimsta.

Kaip turi gyventi ir elgtis ligoniai, sergantys lėtiniu hepatitu B?

Ligoniai turi vengti alkoholio ir narkotikų, nes tai skatina viruso dauginimąsi ir sunkina kepenų pažeidimą. Taip pat reikia atsargiai vartoti įvairius vaistus, nes pažeistų kepenų būklė gali pablogėti. Ypač atsargiai, tik pasitarus su gydytoju, reikėtų vartoti vaistus nuo sąnarių ligų, raminamuosius, antibiotikus ir kt.

Kaip išvengti užsikrėtimo HBV?

- Patikima HBV apsaugos priemonė yra vakcinacija (skiepai). Yra sukurtos saugios ir efektyvios vakcinos. HBV vakcina rekomenduojama skiepyti naujagimius, mažus vaikus, paauglius ir asmenis, turinčius riziką užsikrėsti šia infekcija.
- Lytinių santykių metu (ypač keičiant partnerius) naudoti prezervatyvus.
- Naudoti gumines pirštines, jei tenka liesti kraują, audinius, kraujuočius tamponus, žaizdas ir kt.
- Nevartoti narkotinių medžiagų; jas vartojant nesidalyti adatomis, švirkštais.
- Būti įsitikinusiems dėl adatų ir instrumentų sterilumo atliekant injekcijas, tatuiruotes, akupunktūrą, veriant auskarus ir kt.
- Nenaudoti svetimų dantų šepetėlių, skutimosi mašinėlių, manikiūrinių įrankių, auskarų ir kt.

Ankstyva virusinio hepatito B diagnostika ir gydymas laiku užtikrina gydymo sėkmę.

Norėdami pasitikrinti, ar nesate užsikrėtę hepatito B virusu ir pasikonsultuoti, kreipkitės į:

Savo šeimos gydytoją ar apylinkės terapeutą
ir jis nusiųs pasikonsultuoti pas specialistą (gastroenterologą ar infektologą).

VIRUSINIS HEPATITAS B

- Kas yra virusinis hepatitas B?
- Kaip paplitusi HBV infekcija pasaulyje ir Lietuvoje?
- Kokie yra rizikos veiksniai ir kokia tikimybė užsikrėsti HBV infekcija?
- Kokie yra HBV infekcijos simptomai?
- Kaip sužinoti, ar nesergate hepatitu B?
- Ar galima gydyti ir išgydyti lėtinį virusinį hepatitą B?
- Kaip turi gyventi ir elgtis ligoniai, sergantys lėtiniu hepatitu B?
- Kaip išvengti užsikrėtimo HBV?

Ankstyva HBV diagnostika užtikrina jo gydymo sėkmę.

Kas yra virusinis hepatitas B?

Virusinis hepatitas B – tai hepatito B viruso (HBV) sukeltas kepenų uždegimas. Šis virusas pažeidžia kepenis, sukeldamas uždegimą, kuris gali progresuoti į kepenų cirozę ir pirminį kepenų vėžį.

Daugiau kaip trečdalis pasaulio gyventojų turi HBV infekcijos žymenų (t. y. turėjo sąlytį su virusu, bet pasveiko), o 350 milijonų yra lėtiniai HBV infekcijos nešiotojai. Lietuva priklauso vidutinio endemiškumo zonai – 80 tūkstančių žmonių yra lėtiniai HBV infekcijos nešiotojai, o kasmet registruojama 3 tūkst. naujų ūminės HBV infekcijos atvejų.

Kaip plinta HBV?

Hepatito B virusas nustatomas beveik visuose organizmo skysčiuose. Ypač pavojingas infekuoto asmens kraujas ar kiti skysčiai su kraujo priemaiša, sperma, makštis išskyros. HBV kur kas lengviau užsikrėsti nei žmogaus imunodeficito virusu (ŽIV), nes jo infekcinės savybės šimtą kartų didesnės nei ŽIV.

HBV plitimo būdai:

Per lytinius santykius. Dauguma žmonių užsikrečia šiuo virusu lytinių santykių su infekuotu HBV partneriu metu, jei nenaudojami prezervatyvai. Pavojingi:

- Vaginaliniai lytiniai santykiai (įkišant varpą į makštį).
- Analiniai lytiniai santykiai (įkišant varpą į išeinamąją angą).
- Oraliniai lytiniai santykiai (liečiant lytinius organus burna).

Per kraują:

- perpilant užkrėstą kraują ar jo produktus;
- per užkrėstas adatas, leidžiantis narkotikus į veną (pavartojus net ir vienintelį kartą), atliekant tatuiruotes, veriant auskarus ir kt.;
- naudojantis užsikrėtusio asmens dantų šepetėliu, skutimosi mašinėle, manikiūriniais reikmenimis.

Buityje. Gyvenant kartu su infekuotu HBV infekcija asmeniu ir nesilaikant asmens higienos taisyklių.

Iš motinos vaisiui. Motina, užsikrėtusi HBV, gali užkrėsti vaiką nėštumo ir gimdymo metu.

Negalima užsikrėsti čiaudint, kosint ar sveikinantis.

Labiausiai rizikuoja užsikrėsti HBV infekcija asmenys, turintys daug lytinių partnerių; vartojantys narkotines medžiagas; medicinos darbuotojai, turintys sąlytį su krauju (laboratorijų darbuotojai, chirurgai, stomatologai, akupunktūros specialistai, greitosios pagalbos medikai); hemofilija sergantys asmenys ir hemodializuojami ligoniniai.

Kokie yra HBV infekcijos simptomai?

50–60 proc. užsikrėtusių HBV infekcija niekuo nesiskundžia ir jaučiasi gerai, tačiau gali užkrėsti kitus.

Kiti gali jausti šiuos simptomus:

- labai didelis silpnumas, sąnarių skausmas;

- apetito stoka, pykinimas, kartumas burnoje;
- karščiavimas;
- patamsėjęs šlapimas (alaus spalvos);
- skausmas ar diskomfortas dešinėje pašonėje;
- sklerų ir odos pageltimas.

Užsikrėtus hepatito B virusu, dauguma ligonių pasveiksta, tačiau apie 10 proc. suaugusiųjų susergera lėtiniu virusiniu hepatitu B arba lieka HBV infekcijos nešiotojais. HBV infekcijos nešiotojai dažniausiai neturi jokių nusiskundimų ir nejaučia ligos simptomų, todėl laiku nesikreipia į gydytojus. Tokiems pacientams po daugelio metų vystosi kepenų cirozė, kartais pirminis kepenų vėžys. Sergantys lėtiniu virusiniu hepatitu B ar lėtiniai HBV infekcijos nešiotojai turi būti stebimi ir konsultuojami gydytojo, reguliariai atlikti kepenų funkcinius ir kitus tyrimus.

Kaip nustatyti HBV infekciją?

Norint sužinoti, ar žmogus užsikrėtęs HBV infekcija, reikia atlikti kraujo tyrimą, kurio metu tiriama paviršinis HBV antigenas (HBsAg). Jei šis antigenas teigiamas, tai reiškia, kad žmogus užsikrėtęs HBV ir gali juo užkrėsti kitus. Tokiam pacientui reikia atlikti kepenų funkcinius mėginius (ALT, AST ir kitus), kartais ir kepenų biopsiją (punkcine adata paaimamas mažas kepenų audinio gabalėlis ir tiriama mikroskopu).